

Komisja Spraw Zagranicznych

2015/2051(INI)

20.10.2015

OPINIA

Komisji Spraw Zagranicznych

dla Komisji Rozwoju

w sprawie przygotowań do Światowego Szczytu Humanitarnego: wyzwania i szanse w zakresie pomocy humanitarnej
(2015/2051(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Elena Valenciano

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Rozwoju, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że kryzysy humanitarne w niemal nieunikniony sposób prowadzą do ogromnych cierpień wśród ludności cywilnej, zwłaszcza kobiet i dzieci, m.in. w wyniku łamania międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i prawa humanitarnego;
 - B. mając na uwadze, że w świetle międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i prawa humanitarnego ochrona praw osób w sytuacjach kryzysu humanitarnego stanowi nieodłączny element działań humanitarnych i jest uważana za jedną z kluczowych kwestii, które należy poruszyć podczas Światowego Szczytu Humanitarnego w maju 2016 r.;
 - C. mając na uwadze, że rozwiązując kryzysy humanitarne, należy znaleźć właściwą równowagę między „wzrostem wydajności” a „ochroną wartości”;
1. zachęca społeczność globalną, która zgromadzi się na Światowym Szczycie Humanitarnym, do przyjęcia opartego na poszanowaniu praw podejścia do działań humanitarnych w celu znalezienia lepszych i bardziej integracyjnych metod ochrony ludności cywilnej, zwłaszcza grup podatnych na zagrożenia, takich jak kobiety, dzieci oraz mniejszości religijne czy etniczne, wskazywania zagrożeń i słabości oraz monitorowania przypadków łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, co przyczyni się do lepszego zwalczania bezkarności; wyraża przekonanie, że ochrona powszechnego charakteru praw człowieka i umacnianie ich wspólnego zrozumienia wśród wszystkich podmiotów zaangażowanych w działania humanitarne zwiększa także poszanowanie kluczowych zasad humanitarnych: człowieczeństwa, bezstronności, neutralności i niezależności operacyjnej; podkreśla potrzebę uznania ochrony za centralny element działań humanitarnych i ubolewa z powodu nadużywania lub nieprzestrzegania podstawowych zasad humanitarnych w celach politycznych, wojskowych lub niehumanitarnych; przestrzega, że nadużycia takie szkodzą i zagrażają autentycznym działaniom humanitarnym i prowadzącemu go personelowi; podkreśla z naciskiem, że środki służące zwalczaniu terroryzmu nie powinny podważać działań humanitarnych;
 2. podkreśla, że zwłaszcza w przypadku przedłużających się konfliktów i kryzysów, w których ludność cywilna jest przez długi czas poddawana przesiedleniom wewnętrznym i zewnętrznym, działania humanitarne mogą odgrywać kluczową i bardziej aktywną rolę w umacnianiu pozycji osób dotkniętych kryzysem przez danie im większych możliwości prezentowania ich racji oraz przez uznanie ich praw i zdolności; w związku z tym podkreśla znaczenie rozwijania lokalnego i regionalnego potencjału świadczenia pomocy humanitarnej oraz zapewnienia procesów włączenia społecznego, w których planowaniu uwzględniane będą władze lokalne, społeczeństwo obywatelskie, sektor prywatny i mieszkańcy dotknięci kryzysem; podkreśla jednak znaczenie zajęcia się podstawowymi przyczynami tych przedłużających się konfliktów i znalezienia zrównoważonych rozwiązań politycznych w tych sytuacjach;
 3. apeluje o powszechną ratyfikację wszystkich międzynarodowych instrumentów

dotyczących ochrony ludności cywilnej, w tym konwencji genewskiej z 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, oraz o ich włączenie do prawodawstwa krajowego; wzywa wszystkie strony poszczególnych konfliktów do poszanowania udzielania pomocy humanitarnej i wsparcia oraz do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego; podkreśla, że UE i państwa członkowskie powinny monitorować stosowanie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz pociągać do odpowiedzialności sprawców naruszeń, w tym podmiotów niepaństwowych;

4. zachęca społeczność międzynarodową do zdwojenia starań o zapewnienie niezakłóconego dostępu pomocy humanitarnej do wszystkich mieszkańców narażonych na niebezpieczeństwo; ponownie wskazuje na zasadniczą potrzebę wspierania bezpieczeństwa, ochrony i swobody poruszania się pracowników organizacji humanitarnych w terenie, którzy coraz częściej stają się celem napaści i grózb, zwłaszcza w sytuacji konfliktu; podkreśla potrzebę współpracy w zakresie rozwoju działań humanitarnych z wykorzystaniem nowych metod, w tym łącznej analizy ryzyka różnego rodzaju, wieloletniego programowania i finansowania oraz strategii wyjścia dla podmiotów udzielających pomocy humanitarnej;
5. podkreśla centralną rolę kobiet w przetrwaniu i zapewnieniu odporności wspólnot dotkniętych kryzysem humanitarnym, w tym w czasie konfliktu oraz w sytuacjach pokonfliktowych; podkreśla potrzebę zaspokojenia konkretnych potrzeb i zapewnienia przestrzegania praw kobiet i dzieci, które stanowią większość osób dotkniętych kryzysami humanitarnymi i najsilniej odczuwają ich skutki; zauważa, że przemoc uwarunkowana płcią stanowi jedno z najbardziej rozpowszechnionych, ale w najmniejszym stopniu uznawanych naruszeń praw człowieka, a także kluczową przeszkodę w uzyskaniu równouprawnienia płci; przypomina, że kobiety i dziewczęta, które zaszły w ciążę w wyniku gwałtu w sytuacjach konfliktowych, muszą uzyskać stosowne wsparcie i dostęp do pełnego zakresu usług z zakresu zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, o czym wspomina międzynarodowe prawo humanitarne; apeluje do Światowego Szczytu Humanitarnego o pełne odzwierciedlenie perspektywy płci w projekcie przyszłego systemu humanitarnego, który powstanie w tym procesie konsultacji;
6. apeluje, by poważnie zwrócono uwagę na skuteczne zapewnianie prawa do edukacji w sytuacjach przedłużającego się kryzysu humanitarnego, przez zapewnienie niezbędnych zasobów finansowych i ludzkich, gdyż brak edukacji może zagrażać przyszłości dzieci i dalszemu rozwojowi społeczeństwa; podkreśla znaczenie ciągłej edukacji dla ochrony i wspierania wspólnych i powszechnych wartości, takich jak godność ludzka, równość, demokracja i prawa człowieka;
7. podkreśla konieczność zapewnienia żywności, wody, schronienia, urządzeń sanitarnych i opieki medycznej, co stanowi elementarne prawo każdej istoty ludzkiej; jest głęboko zaniepokojony ryzykiem epidemii związanym ze złymi warunkami sanitarnymi i ograniczonym dostępem do wody pitnej, a także brakiem dostępu do podstawowych leków w sytuacjach kryzysu humanitarnego; apeluje do UE o odegranie pierwszoplanowej roli w gwarantowaniu odpowiednich dostaw podstawowych leków i bezpiecznej wody do picia w sytuacjach kryzysu humanitarnego;
8. zwraca uwagę na fakt, że niektóre społeczności stają się szczególnie podatne na zagrożenia z powodu wysiedleń będących wynikiem konfliktów, klęsk żywiołowych lub

degradacji środowiska; podkreśla, że uchodźcy, osoby przesiedlone wewnętrznie, ofiary handlu ludźmi i inni migranci, których dotyka sytuacja kryzysowa zagrażająca ich życiu, muszą korzystać z właściwej ochrony przysługujących im praw człowieka; wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu bezprecedensowo wysokiej liczby uchodźców, przesiedleńców i migrantów w dzisiejszym świecie i apeluje do społeczności globalnej, aby wykorzystwała Światowy Szczyt Humanitarny do zmobilizowania zasobów finansowych i operacyjnych niezbędnych, by sprostać temu wyzwaniu przez skoncentrowanie się w szczególności na jego pierwotnych przyczynach; podkreśla znaczenie dialogu międzywyznaniowego i międzykulturowego w rozwiązywaniu kwestii masowego napływu uchodźców; wzywa UE i państwa członkowskie, by w swojej polityce i w stanowiskach przygotowywanych na szczyt nadały priorytetowe znaczenie globalnemu kryzysowi związanemu z falą uchodźców w celu przezwyciężenia jej skutków i uporania się z jej przyczynami; w związku z powyższym wzywa Światowy Szczyt Humanitarny, by zaapelował o bardziej wydajne metody zwalczania handlu ludźmi oraz o zdecydowane przeciwdziałanie rekrutowaniu i finansowaniu grup terrorystycznych przez zapobieganie i powstrzymywanie rekrutowania, organizowania, transportu i wyposażania terrorystów oraz finansowania ich podróży i działań; podkreśla konieczność i znaczenie podjęcia szybkich działań oraz realizacji długoterminowego, konkretnego i całościowego planu działania we współpracy z państwami trzecimi, podmiotami lokalnymi, krajowymi i regionalnymi w celu przyjęcia skutecznego i wydajnego podejścia do zorganizowanych sieci przestępczych przemycających migrantów; zauważa, że art. 14 ust. 1 Powszechnej deklaracji praw człowieka gwarantuje prawo do ubiegania się o azyl, i podkreśla, że państwa mają obowiązek niewydalania uchodźców; podkreśla, że UE, państwa członkowskie i wszystkie podmioty międzynarodowe powinny w pełni przestrzegać prawa międzynarodowego i poważnie podchodzić do odpowiedzialności za udzielanie pomocy osobom narażonym na niebezpieczeństwo i obowiązku, jakim jest udzielanie takiej pomocy;

9. wzywa UE jako podmiot przekazujący najwięcej na świecie środków na pomoc humanitarną, aby odegrała pierwszoplanową rolę podczas Światowego Szczytu Humanitarnego, apelując o elastyczniejsze metody świadczenia pomocy humanitarnej oraz o aktywne i spójne środki i narzędzia skutecznego zapobiegania kryzysom; wzywa UE i innych darczyńców, aby wywiązali się ze swoich zobowiązań finansowych i opracowali metody skrócenia czasu, który upływa od powzięcia zobowiązań finansowych do podjęcia działań w terenie; podkreśla ponadto znaczenie sprawozdawczości w dziedzinie praw człowieka jako mechanizmu wczesnego ostrzegania przed kryzysami i zachęca Światowy Szczyt Humanitarny, aby uwzględnił tę kwestię, odchodząc od kultury reagowania, a dążąc do kultury zapobiegania;
10. zachęca wszystkie instytucje UE, zwłaszcza Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (DG ECHO), a także państwa członkowskie do przeanalizowania zdobytych doświadczeń we włączaniu kwestii praw człowieka do głównego nurtu działań na rzecz pomocy humanitarnej w systemie ONZ, a także wzywa UE do odegrania większej roli w realizacji i udoskonalaniu tego procesu; podkreśla znaczenie zapewniania spójności polityki i koordynacji pomocy humanitarnej z pomocą rozwojową UE w nowej sytuacji, wynikającej z faktu, że we współpracy na rzecz rozwoju UE przyjęła podejście oparte na poszanowaniu praw; w tym kontekście głęboko ubolewa, że operacje humanitarne UE wyłączono z zestawu narzędzi Komisji na rzecz opartego na poszanowaniu praw podejścia do współpracy na rzecz rozwoju; w związku z tym apeluje

do Komisji, aby elementem jej udziału w Światowym Szczycie Humanitarnym było opracowanie i przyjęcie opartego na poszanowaniu praw podejścia do operacji humanitarnych UE.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	19.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 44 -: 3 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Amjad Bashir, Bas Belder, Elmar Brok, Klaus Buchner, Javier Couso Permuy, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Afzal Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Andrej Plenković, Jozo Radoš, Charles Tannock, László Tőkés, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ignazio Corrao, Marielle de Sarnez, Neena Gill, Ana Gomes, Javi López, Urmas Paet, Traian Ungureanu
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Jonás Fernández, Arne Gericke, Enrique Guerrero Salom, Kinga Gál, Costas Mavrides, Momchil Nekov, Ricardo Serrão Santos, Jutta Steinruck, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Bogdan Brunon Wenta, Tomáš Zdechovský, Ivan Štefanec